

Stockholms
universitet

Regler och handläggningsordning för disciplinärenden

Typ av dokument	Regler
Beslutad av	Rektor
Beslutsdatum	2022-02-10
Dnr	SU FV-4242-21
Giltighetstid	2022-02-10 - tillsvidare
Ersätter dokument	Riktlinjer för disciplinärenden vid Stockholms universitet, SU FV-2.5.1-2623-16, beslut 2016-10-13
Ansvarig förvaltningsavdelning	Rättssekretariatet
Ansvarig handläggare	Ellinor Sigelfeldt

Beskrivning:

Styrdokumentet omfattar regler för disciplinärenden samt en handläggningsordning för hantering av dessa. Innehållet riktar sig främst till anställda vid Stockholms universitet.

Innehåll

1. Inledning	3
2. Regler	3
2.1. Nationella regler.....	3
2.1.1. Högskoleförordningen.....	3
2.1.2. Övrig lagstiftning	5
2.2. Lokala regler	5
3. Handläggningsordning	6
3.1. Handläggning vid institutionen	6
3.1.1 Särskilda instruktioner för webbformuläret	7
3.2. Handläggning vid Rektors kansli	8
3.3. Disciplinnämndens sammanträde.....	8
3.4. Överklagande	9
3.5. Konsekvenser	9
4. Rättning av examinationsuppgifter som är föremål för disciplinärende	10
4.1. Rättning av en examinationsuppgift under pågående disciplinärende	10
4.2 Rättning av examinationsuppgift efter avslutat disciplinärende	10

1. Inledning

I detta styrdokument presenteras inledningsvis nationella regler för högskolors och universitets hantering av disciplinärenden mot studenter samt lokala regler för hur hanteringen mer preciserat sköts på Stockholms universitet och där bland annat ansvaret för prefekter/avdelningschefer inom förvaltningen att utse en utredningsansvarig fastställs.

I styrdokumentets andra del presenteras en handläggningsordning med information om hur en anmälan om disciplinär förseelse upprättas och hur en student misstänkt för disciplinär förseelse och dennes examinationsuppgift ska hanteras om ärendet gäller vilseledande vid examination. Vidare beskrivs ärendets handläggning hos Rektors kansli, ärendets avgörande i disciplinnämnden samt studentens möjlighet att överklaga disciplinnämndens beslut. Sist återfinns ledning för examinatorer vad gäller beslut om rättning och betyg efter att disciplinärendet är avslutat.

För att förebygga vilseledande vid prov eller liknande är det viktigt att studenter tidigt får information om kurser och hur de examineras samt att studenter och anställda har kännedom om universitetets regler gällande utbildning, examination, tentamensskrivningar, disciplinära förseelser och åtgärder enligt högskoleförordningen.

2. Regler

2.1. Nationella regler

2.1.1. Högskoleförordningen

Disciplinära åtgärder regleras i 10 kap. högskoleförordningen (1993:100). Nedan följer en kort redogörelse för de mest centrala reglerna på området.

10 kap. 1 § högskoleförordningen stadgar att disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan,
- stör verksamheten vid högskolans bibliotek eller annan särskild inrättning inom högskolan, eller

- utsätter en annan student eller en arbetstagare vid högskolan för sådana trakasserier eller sexuella trakasserier som avses i 1 kap. 4 § diskrimineringslagen (2008:567). Utöver sexuella trakasserier innefattas trakasserier på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Preskriptionstiden för disciplinära förseelser är två år, disciplinära åtgärder får med andra ord inte vidtas senare än två år efter det att förseelsen har begåtts.

Enligt 2 § är de disciplinära åtgärderna varning och avstängning. Ett beslut om avstängning innebär att studenten inte får delta i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan. Beslutet ska avse en eller flera perioder (uppdelning kan t. ex göras p.g.a. sommaruppehåll), men den sammanlagda tiden får inte överstiga sex månader.

Med student avses enligt 1 kap. 4 § högskoleförordningen den som är antagen till och bedriver högskoleutbildning. Deltagare vid uppdragsutbildning eller förutbildning (basår) räknas inte som studenter i högskoleförordningens mening och universitetet kan inte vidta disciplinära åtgärder mot dessa.

Vid varje lärosäte ska det enligt 10 kap. 3 § finnas en disciplinnämnd som beslutar om disciplinära åtgärder. Disciplinnämnden ska bestå av rektor (ordförande), en lagfaren ledamot, en företrädare för lärarna (utses för tre år) och två representanter för studenterna (utses för ett år). Om rektor inte kan närvara inträder rektors ställföreträdare (prorektor) eller en annan särskilt utsedd företrädare, som ordförande. Även övriga ledamöter ska ha ersättare. Disciplinnämnden är beslutför när minst tre ledamöter är närvarande, där ordföranden och den lagfarna ledamoten måste vara två av dessa

Ärenden som hanteras av disciplinnämnden ska utredas noggrant. Det är disciplinnämndens ansvar att ge berörda studenter tillfälle att uttala sig i ärendet inför nämnden. Anmälda studenter har även rätt att närvara i ärenden som berör dem när andra uttalar sig inför nämnden, om inte särskilda skäl talar mot det.

Studenten kan enligt 12 kap. 3 § högskoleförordningen överklaga ett beslut av disciplinnämnden om varning eller avstängning till förvaltningsrätten. Beslut av rektor eller disciplinnämnden om att lämna ett ärende utan åtgärd kan inte överklagas. Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandet ska den som överklagar ange vilket beslut som överklagas och på vilket sätt beslutet ska ändras. Överklagandet ska ha inkommit till Stockholms universitet inom tre veckor från den dag då studenten fick del av beslutet.

2.1.2. Övrig lagstiftning

Utöver bestämmelserna i högskoleförordningen finns även annan lagstiftning att ta hänsyn till. Förvaltningslagen (2017:900) styr hur myndigheter ska handlägga sina ärenden och är därmed även tillämplig på disciplinärenden. Detta innebär bl.a. att studenten har rätt till insyn i ärendet, oavsett var i processen ärendet befinner sig (10 §). Myndigheten har också en skyldighet att översätta handlingar, använda tolk eller på annat sätt göra innehållet i handlingarna tillgängliga om studenten har ett behov av detta för att kunna ta tillvara sin rätt (13 §). Slutligen kan även nämnas bestämmelsen om jäv (16 §) vilken innebär att det är viktigt att ingen deltar i handläggningen eller beslut i ärendet som kan anses vara jävigt enligt de grunder som tas upp i bestämmelsen. Om det råder oklarheter i huruvida någon som deltar i handläggning eller beslut är jävigt eller ej rekommendera det att ta kontakt med Rättssekretariatet.

Enligt diskrimineringslagen (2008:567) måste universitetet vid kännedom om att en student anser sig ha blivit utsatt för trakasserier och/eller sexuella trakasserier utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier.

2.2. Lokala regler

Alla anställda vid Stockholms universitet är skyldiga att anmäla disciplinärenden. Vid varje institution/förvaltningsavdelning ska det finnas minst en ansvarig person som utreder misstankar om disciplinära förseelser (utredningsansvarig) och som ser till att ärendet skickas till rektor. Ansvar för att en sådan person utses ligger på prefekten/avdelningschefen. Alla misstankar om disciplinära förseelser ska skyndsamt anmälas till utredningsansvarig. Huvudansvaret för att ärendet blir tillräckligt utrett ligger på myndigheten, inte på den enskilde (studenten). Utredningsansvarig måste därför utreda det inträffade tillräckligt noggrant för att kunna avgöra om det föreligger en grundad misstanke om disciplinär förseelse, för att sedan så snabbt som möjligt anmäla förseelsen till rektor.

Det får inte förekomma någon form av disciplinära åtgärder på institutionsnivå under utredningens gång. Studenten får till dess ärendet avgjorts fortsätta delta i undervisning, prov och annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Gäller ett disciplinärende trakasserier eller sexuella trakasserier ska kontakt även tas med Studentavdelningen om det är en annan student som utsatts eller med Personalavdelningen om det är en anställd som utsatts. Gäller ärendet andra typer av brott (t.ex. urkundsförfalskning, mutbrott eller andra brott riktade mot universitetet) som studenten misstänks ha begått ska ärendet hanteras enligt Regler och handlägningsordning för hantering av misstänkta oegentligheter och brott (dnr SU FV-1066-20). Kontakta säkerhetschefen vid behov av rådgivning i frågor relaterade till misstänkt brottslighet.

3. Handläggningsordning

3.1. Handläggning vid institutionen

Misstanken om en disciplinär förseelse ska vila på en objektiv grund, vilket innebär att det krävs mer än en subjektiv intuition. Även misstanke med mycket svagt stöd i fakta kan vara tillräcklig för en anmälan och utredningsansvarig ska inte göra någon egen bevisvärdering. Utredningsansvarig ska inte heller ta hänsyn till om uppsåt föreligger eller ej. Notera att disciplinära åtgärder endast får vidtas om vilseledande sker vid examination eller när studieprestation annars ska bedömas. En anmälan ska därmed inte göras om vilseledandet skett vid inlämning av utkast eller liknande som tillkommit under arbetets gång. För att ett moment ska anses vara examinerande måste det ha fastställts som ett sådant i för kursen gällande kursplan. Det är viktigt att utredningsansvarig inte bara fokuserar på omständigheter som pekar på att en disciplinär förseelse har begåtts utan även utreder (objektiva) omständigheter som talar för motsatsen.

Om utredningsansvarig bedömer att misstanke om disciplinär förseelse föreligger ska denne i normalfallet kontakta studenten och förklara att en utredning pågår, den fortsatta handläggningsprocessen, samt låta studenten berätta sin version av det inträffade. Detta ska normalt ske innan anmälan till rektor görs och konversationen med studenten ska dokumenteras och bifogas anmälan. När flera studenter berörs, såsom vid otillåtet samarbete eller om en student misstänks ha plagierat en kurskamrats arbete, ska utredningsansvarig efterhöra samtliga involverade studenters uppfattning. Vid oklarheter och frågor under utredningen ska utredningsansvarig kontakta handläggare för disciplinärenden vid Rättssekretariatet. Gäller ärendet en student som riskerar att bli hotfull eller om det på annat sätt gäller misstankar av känslig karaktär, ta kontakt med Rättssekretariatet innan studenten kontaktas.

En grundad misstanke om disciplinär förseelse ska skyndsamt anmälas till rektor. Detta innebär att disciplinärenden ska ges hög prioritet. Anmälan ska skickas in via ett digitalt formulär för anmälan av disciplinärenden som återfinns på <https://arkivportal.it.su.se/anmalandisciplinarende>. **OBS! För att nå formuläret behövs en uppkoppling mot Stockholms universitetets nätverk, vilket kräver att VPN används vid arbete hemifrån eller på annan plats utanför universitetet.**

Det är av största vikt att anmälan är komplett och innehåller samtliga underlag som efterfrågas i formuläret. Detta är en nödvändighet för att rektor och ledamöterna i disciplinnämnden ska kunna avgöra ärendet på ett så effektivt och rättssäkert sätt som möjligt. Observera att markeringar med korshänvisningar ska göras i den inlämnade uppgiften samt i originalkällan.

Korshänvisningar och andra kommentarer ska kunna läsas även om anmälan skrivs ut i pappersformat, tänk särskilt på detta vid användning av kommentarsfunktion i program som Adobe Acrobat. Kontakta handläggare för disciplinärenden på Rektors kansli vid frågor om underlaget.

Normalt ska en anmälan per student skickas in till rektor även om fler studenter t.ex. misstänks ha vilselett med samma typ av förseelse vid samma examinationstillfälle. En gemensam anmälan ska göras om studenter har skrivit ett arbete tillsammans, t.ex. ett grupparbete, om anmälan gäller otillåtet samarbete eller om en student misstänks ha fått otillåten hjälp av en kurskamrat på den aktuella kursen.

3.1.1 Särskilda instruktioner för webbformuläret

- Fyll i formuläret **uppifrån och ned**. Formuläret är adaptivt och anpassar sig efter de uppgifter som fylls i. Väljer man t.ex. ” anmälan om fusk” i rullistan för ”typ av förseelse” kommer fälten nedanför att anpassa sig efter detta val. Väljer man sedan typ av fusk i rullistan nedanför görs ytterligare anpassningar.
- **Namn**ge bifogade filer så att det enkelt går att förstå vad de innehåller.
- Det är obligatoriskt att bifoga **registrerings- och resultatintyg**. Har studenten inte tagit några poäng och det därmed inte går att få fram ett resultatintyg i Ladok går det bra att bifoga ett kort meddelande om detta istället.
- Filer ska bifogas i **pdf-format**. Zip-filer går inte att bifoga Kontakta disciplinarenden@su.se om ni behöver använda annat format.
- Samtliga uppgifter måste vara på **engelska** om studenten inte talar svenska. Det innebär att det ibland kan behövas översättning av t.ex. mailkonversationer eller kommentarer som rättande lärare har skrivit på svenska.
- Undvik att ta med **känsliga uppgifter** som inte är absolut nödvändiga för ärendets handläggning. Detta förenklar möjligheten att delge studenten anmälan via e-post (av GDPR-skäl) samt förenklar hanteringen vid ett eventuellt utlämnande då anmälan blir allmän handling.
- Om du upplever problem med formuläret eller har frågor om hur du ska fylla i det, kontakta disciplinarenden@su.se.

3.2. Handläggning vid Rektors kansli

Efter att anmälan har skickats in via det digitala formuläret visas ett meddelande i webbläsaren om att anmälan är mottagen samt information om diarienummer. Om Rättssekretariatet bedömer att ärendet behöver kompletteras med ytterligare information ska institutionen skyndsamt, normalt inom två dagar, skicka in begärda kompletteringar. Studenten ges sedan möjlighet att yttra sig över anmälan. Vid behov utreds ärendet ytterligare av Rättssekretariatet. Därefter beslutar chefsjuristen om ärendet ska hänskjutas till disciplinnämnden för prövning. Rektor kan också, efter förslag från Rättssekretariatet och i samråd med disciplinnämndens lagfarne ledamot, besluta om varning eller att ärendet lämnas utan åtgärd. I dessa fall hänskjuts således inte ärendet till disciplinnämnden, men studenten har rätt att få ett beslut av rektor om varning prövad av disciplinnämnden och ärendet kan därmed komma att hänskjutas dit trots att rektor redan fattat beslut.

Om ett ärende hänskjuts till disciplinnämnden, får rektor efter samråd med den lagfarne ledamoten med omedelbar verkan (interimistiskt) avstänga studenten från verksamheten vid universitetet. Om institutionen ser ett behov av en interimistisk avstängning, t. ex. om ärendet rör en hotfull student, ska detta framgå av anmälan. Beslutet om interimistisk avstängning gäller till dess ärendet har prövats av disciplinnämnden, dock längst under en månad.

3.3. Disciplinnämndens sammanträde

Disciplinnämnden sammanträden kan antingen hållas i en fysisk lokal på universitetet eller digitalt via e-mötestjänst. Utredningsansvarig bör så långt det är möjligt närvara vid sammanträdet för att svara på frågor från ledamöterna och/eller bemöta studentens invändningar i ärendet. Utredningsansvarig bör därför vara insatt och kunna redogöra för samtliga omständigheter i ärendet samt studentens nuvarande studiesituation och vid behov ta med ytterligare person (t. ex. kursansvarig lärare eller tentavakt) som har varit delaktig i utredningen. Disciplinnämnden avgör efter enskild överläggning vid sammanträdet om disciplinära åtgärder ska vidtas mot studenten. Disciplinnämnden kan besluta att antingen lämna ärendet utan åtgärd, att utdela en varning eller att avstänga studenten från studier.

För det fall disciplinnämnden beslutar om avstängning börjar denna normalt gälla från och med den dag då beslutet fattas och varar i maximalt sex månader, i regel under ordinarie terminstid. Om studenten har en examination i närtid (inom två veckor), genomför verksamhetsförlagd utbildning (VFU) eller om avstängningen påverkar andra studenters möjligheter att genomföra examinationer kan nämnden besluta att skjuta upp avstängningen. Disciplinnämnden kan också i de fall avstängningen annars skulle ha fortlöpt under sommaren besluta att dela upp avstängningen i två perioder, så att en del av avstängningen förläggs till vårterminen och en del till höstterminen. Beslutet ska så snart sammanträdesprotokollet är justerat delges den berörda studenten och expedieras till berörd institution, berört

fakultetskansli, Studentavdelningen, IT-avdelningen, Stockholms universitetsbibliotek (SUB) och Centrala studiestödsnämnden (CSN). Beslutet expedieras även till andra institutioner där studenten är registrerad. Vid avstängning av student pga. störande beteende eller trakasserier ska beslutet även expedieras till Sektionen för säkerhet vid Fastighetsavdelningen.

När en student tilldelas en varning eller ett ärende lämnas utan vidare åtgärd delges beslutet den berörda studenten och expedieras till berörd institution och fakultetskansli. Vid varning av student pga. störande beteende eller trakasserier ska beslutet även expedieras till Sektionen för säkerhet.

3.4. Överklagande

Ett beslut om varning eller avstängning kan överklagas till förvaltningsrätten av studenten, i enlighet med 12 kap. 3 § högskoleförordningen. Om ett överklagande kommer in till institutionen/förvaltningsavdelningen ska detta skyndsamt, helst samma dag, lämnas över till registrator. När ett överklagande har inkommit till registrator skickas det vidare till Rättssekretariatet som gör en rättidsprövning innan ärendet skickas vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm.

3.5. Konsekvenser

Beslut av rektor eller disciplinnämnden om varning innebär att studenten fälls för förseelsen men att det finns omständigheter som gör att en avstängning anses vara en alltför betungande åtgärd i förhållande till förseelsen. Studenten får ett varningsbrev där allvarligheten i att begå disciplinära förseelser understryks, men i övrigt har inte varningen någon konsekvens för studentens möjlighet att fortsätta att bedriva studier. Skulle studenten åter bli anmäld för samma typ av förseelse kan den tidigare varningen dock påverka disciplinnämndens bedömning i det nya ärendet vad gäller påföljd. Har rektor beslutat om varning kan studenten begära att beslutet prövas av disciplinnämnden.

Beslutet om avstängning innebär att studenten under avstängningen inte får delta i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för all utbildning vid Stockholms universitet. Studenten kan inte heller utnyttja sitt universitetskonto under avstängningsperioden. Student som har avstängts från universitetet är i princip skyldig att återbetala eventuella studiemedel för den tid som avstängningen avser, eftersom en avstängning räknas som ett studieuppehåll. Administration kring detta sköts av CSN och studenter som har frågor kring studiemedel hänvisas dit. Ett beslut om avstängning får begränsas till att avse tillträde till vissa lokaler inom universitetet.

Grova förseelser kan även leda till att ärendet hänskjuts till Högskolans avskiljandenämnd (HAN) och studenten riskerar då att avskiljas från utbildningen. Att ett disciplinärende hänskjuts till HAN är dock mycket ovanligt.

Vissa former av disciplinära förseelser, t.ex. störande beteende (hot eller våld), trakasserier (ofredande, sexuellt ofredande eller hatbrott), urkundsförfalskning eller osant intygande, kan också falla under brottsbalken och därmed även föranleda åtal. Beslut om polisanmälan vid urkundsförfalskning eller osant intygande fattas normalt av rektor efter att ärendet prövats av disciplinnämnden. Polisanmälan om hot, våld, ofredande eller hatbrott görs av den enskilde som utsätts för detta. Sektionen för säkerhet kan ge stöd vid polisanmälan.

4. Rättning av examinationsuppgifter som är föremål för disciplinärende

Endast examinator får besluta om betyg enligt 6 kap. 18 § högskoleförordningen. Nedanstående resonemang är till för att ge examinatorn vägledning inför ett sådant beslut.

4.1. Rättning av en examinationsuppgift under pågående disciplinärende

Examinator rekommenderas att skjuta upp rättning av examinationsuppgiften till dess att disciplinärendet är avslutat. Står det dock klart för examinator att det misstänkta fusket inte påverkar bedömningen av examinationsuppgiften rekommenderas examinator att rätta och betygsätta den som vanligt.

Eftersom studenten under tiden disciplinärendet utreds har rätt att genomföra examinationer händer det att studenter misstänkta för fusk genomför en omexamination i samma kurs. Examinator rekommenderas att rätta den senare inlämnade uppgiften och lägga denna till grund för betyg. Om examinator senare finner att även den första examinationsuppgiften (som varit föremål för disciplinärendet) ska rättas och skulle ge studenten ett högre betyg kan examinator ändra betyget genom ett ändringsbeslut.

4.2 Rättning av examinationsuppgift efter avslutat disciplinärende

Oftast uppkommer misstanke om vilseledande i samband med ett provtillfälle eller när examinationsuppgiften rättas. Om examinationsuppgiften har godkänts **innan** en misstanke om vilseledande uppdragas, kan examinatorn ändra sitt betygsbeslut med stöd av 37 § förvaltningslagen, om rektor eller disciplinnämnden har fattat beslut om att studenten har gjort sig skyldig till vilseledande. Examinators beslut kan inte överklagas, studenten bör dock ges möjlighet att yttra sig i frågan innan betyget ändras. Kontakta alltid Rättssekretariatet innan ett betyg ändras med anledning av disciplinnämndens beslut.

Examinator är inte skyldig att examinera en student som har befunnits skyldig till någon form av vilseledande vid prov eller liknande eftersom examinationsuppgiften då normalt betraktas som ogiltig. I undantagsfall kan det vara motiverat att examinera en student trots att studenten har gjort sig skyldig till vilseledande vid prov eller liknande. Examinator kan anse att en student som t.ex. har haft med sig otillåtet hjälpmedel till examinationstillfället har blivit ertappad i ett så tidigt stadium att studenten uppenbart inte har haft någon möjlighet att använda hjälpmedlet. Examinatorn är dock inte skyldig att examinera studenten i en sådan situation eftersom studenten har överträtt en ordningsregel.

Student som inte har gjort sig skyldig till vilseledande vid prov eller liknande bör få sin examinationsuppgift rättad, om examinator har valt att skjuta upp rättningen till dess att ärendet har avgjorts. Examinator kan dock i vissa fall besluta att examinationsuppgiften är ogiltig trots att studenten i högskoleförordningens mening inte har gjort sig skyldig till något vilseledande. Studenten kan t.ex. ha haft med sig ett otillåtet hjälpmedel till provtillfället utan att disciplinnämnden har funnit att det finns förutsättningar att utdela någon disciplinär påföljd.